

zaaknummer 2010 T 267 (1)

14 december 2011

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

tegen:

(wijlen) [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 1,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van het Heilige Sacrament.
en
(wijlen) [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 2,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van het Heilige Sacrament.

1. De procedure

Het klaagschrift is bij het Meldpunt voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk, rechtsopvolger van het bureau van Hulp en Recht (hierna: het Meldpunt), ontvangen op 17 juni 2011. Op 9 september 2011 is bij het Meldpunt een verweerschrift ingekomen van [naam], vice-provinciaal, namens [naam], Provinciaal Overste.
Op 7 november 2011 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden.
Klager is verschenen, bijgestaan door zijn hiervoor genoemde juridisch adviseur.
Namens aangeklaagden zijn verschenen [vice-provinciaal] en [Provinciaal Overste]
voornoemd. Betrokkenen hebben hun standpunten toegelicht.

2. De klacht

2.1. Klager was in het schooljaar 1958-1959 leerling aan [school], onderdeel van [instelling]. Aangeklaagde 1 was werkzaam op deze school. Aangeklaagde 2 was prefect en spiritueel van [school], eveneens onderdeel van [instelling].

2.2. Op een dag vroeg aangeklaagde 1 aan klager of hij naar het kantoor van aangeklaagde 2 wilde gaan. Aldaar begon aangeklaagde 2 op klager in te praten om een opleiding aan het gymnasium te gaan volgen en priester te worden. Klager moest daarbij op de schoot van aangeklaagde 2 zitten en werd door aangeklaagde 2 over zijn haar en zijn benen gestreeld. Klager heeft deze strelingen ervaren als ongewenst en seksueel getint. Klager is door deze ontmoeting drie dagen volledig van slag geweest en omschrijft zijn toestand in die dagen als ware hij in een soort trance of onder hypnose.

2.3. Klager heeft nooit durven praten over hetgeen hem is overkomen. Zijn schoolopleiding is mislukt, omdat ook op zijn volgende school, de Mulo, geestelijken werkten en hij door angsten werd geplaagd. Op zijn 50e levensjaar is klager volledig ingestort en hij heeft nog steeds last van nachtmeries. Hij gebruikt veel medicatie.

2.4. Klager zoekt met het indienen van deze klacht een vorm van genoegdoening. Hij wil erkenning van het hem aangedane leed. Tevens wil hij dat maatregelen worden genomen tegen de aangeklaagden c.q. de verantwoordelijken als vergelding voor wat hem is aangedaan en ter voorkoming van misbruik van anderen.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Provinciaal Overste heeft in zijn verweerschrift gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagden. Aangeklaagde 2 hield zich bezig met het rekruteren van nieuwe leerlingen voor de priesteropleiding. In zoverre is het aannemelijk dat een leerling die voor het priesterschap in aanmerking zou kunnen komen door aangeklaagde 1 voor een gesprek naar aangeklaagde 2 werd gestuurd. De Provinciaal Overste concludeert dat het archiefonderzoek geen concrete aanwijzingen heeft opgeleverd voor een mogelijk seksueel misbruik door aangeklaagde 2 maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt. Hij voegt daar aan toe dat ten aanzien van aangeklaagde 1 de klacht niet-ontvankelijk verklaard zou moeten worden, omdat niet is gesteld dat aangeklaagde 1 seksuele handelingen heeft verricht bij klager. Ten aanzien van aangeklaagde 2 wordt gesteld dat, hoewel handelingen zoals leerlingen op schoot nemen en strelen in strijd waren met de toen geldende richtlijnen, deze handelingen geen seksueel misbruik hoeven in te houden.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheids situatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Klager heeft ter zitting verklaard dat aangeklaagde 1 hem niet seksueel heeft misbruikt. Klager verdenkt aangeklaagde 1 ervan dat hij wist dat een derde hem reeds had misbruikt en/of dat aangeklaagde 2 hem seksueel zou gaan misbruiken en acht aangeklaagde 1 in zoverre medeplichtig aan dit misbruik. De Klachtencommissie is echter van oordeel dat, wat daarvan ook zij, deze door klager gestelde feiten niet kunnen worden gekwalificeerd als

seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure. De klacht tegen aangeklaagde 1 moet dan ook niet-ontvankelijk worden verklaard.

4.3. Of de handelingen als een kind op schoot nemen en over zijn haar en zijn benen strelen, die niet naar hun aard seksueel zijn, als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure moeten worden aangemerkt, hangt af van de omstandigheden van het geval. De Klachtencommissie is van oordeel dat de door klager gestelde handelingen, indien zij hebben plaatsgevonden, seksueel misbruik opleveren. Daartoe neemt de Klachtencommissie in aanmerking dat klager zich ten opzichte van aangeklaagde 2 in een afhankelijkheidsituatie bevond. Voorts was klager alsdan alleen met aangeklaagde 2 op de kamer en was naar zijn zeggen de deur van de kamer gesloten, hetgeen, net als het op schoot nemen en het strelen, ongebruikelijk en tegen de richtlijnen was. Bovendien acht de Klachtencommissie van belang dat klager zelf deze handelingen als ongewenst en seksueel getint heeft ervaren.

4.4. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie echter uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen. Dit geldt te meer omdat in dit geval de aangeklaagde is overleden en zich niet kan verweren.

4.5. De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager ondersteunen.

4.6. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat niet kan worden geadviseerd de klacht gegrond te verklaren.

5. Het advies

De Klachtencommissie verklaart de klacht tegen aangeklaagde 1 niet-ontvankelijk.

De Klachtencommissie kan de Overste van de Congregatie van het Heilige Sacrament niet adviseren de klacht tegen aangeklaagde 2 gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 14 december 2011 door mr. R.J.M. Smit, voorzitter, W.M. Veltman-Breddels en prof. dr. H.B.M. van de Wiel, leden, bijgestaan door mr. C.A. Murray, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Regeling wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van het Heilige Sacrament en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Regeling stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Regeling geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Regeling ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.